

บันทึกการตอบข้อหารือ

เรื่อง การส่งรายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอ่างทอง จำกัด (สหกรณ์ฯ) ได้มีหนังสือที่ ๑๖๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ขอหารือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) เกี่ยวกับการรายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน สรุปความได้ว่า กรณีที่มีการกู้เงินตั้งแต่ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ผู้กู้ได้รับเงินเพียง ๑๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากผู้กู้ถูกหักเงินเพื่อใช้หนี้ ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท โดยทางสหกรณ์ฯ ใช้วิธีการโอนเงินเข้าบัญชีของสมาชิกหรือจ่ายเป็นเช็ค ไม่มีการจ่ายเงินสดแต่อย่างใด ดังนั้น ทางสหกรณ์ฯ ยังจำเป็นต้องรายงานให้สำนักงาน ปปง. ทราบหรือไม่

สำนักงาน ปปง. ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือแล้ว มีความเห็นดังนี้

สหกรณ์ เป็น “สถาบันการเงิน”^๑ ประเภทหนึ่งตามบทนิยามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยได้กำหนดบทนิยามสำหรับ “สถาบันการเงิน” (๕) หมายความว่า สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปและมีวัตถุประสงค์ดำเนินการกิจการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ให้กู้ ให้สินเชื่อรับจำนองหรือรับจำนำทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงินและทรัพย์สินต่างๆ โดยวิธีใดๆ ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอ่างทอง จึงเป็นสถาบันการเงิน ซึ่งมีหน้าที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมต่อ สำนักงาน ปปง. ตามที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดด้วย

โดยที่ ข้อ ๓ (๑) แห่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๙^๒

^๑ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการกิจการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ให้กู้ ให้สินเชื่อรับจำนองหรือรับจำนำทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงินและทรัพย์สินต่างๆ โดยวิธีใดๆ

(๖) นิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๒ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๓ ภายใต้บังคับข้อ ๔ การรายงานการทำธุรกรรมของสถาบันการเงินต่อสำนักงานในกรณีที่เป็นธุรกรรมตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้กระทำเฉพาะที่เป็นธุรกรรม ดังต่อไปนี้

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

Anti-Money Laundering Office (AMLO)

(กฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๕๙) กำหนดว่า “ธุรกรรมตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๑) มีจำนวนเงินสดตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป เว้นแต่ธุรกรรมที่เป็นการโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงธุรกรรมที่เกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ตาม (๒) ด้วย ให้รายงานเมื่อมีจำนวนเงินสดตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป” ประกอบกับคำอธิบายท้ายแบบรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด (แบบ ปง. ๑-๐๑) ได้ให้ความหมายของเงินสดไว้ว่า “เงินสด” หมายความว่า ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่ใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ กรณีที่สมาชิกของสหกรณ์ฯ กู้เงินตั้งแต่ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่สมาชิกได้รับเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากมีการหักเงินเพื่อชำระหนี้ที่ค้างกับสหกรณ์ฯ จำนวน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท กรณีจึงเป็นการอนุมัติวงเงินจำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เงินสดที่จะต้องจ่ายให้กับสมาชิกจำนวนเพียง ๑๐๐,๐๐๐ บาท ธุรกรรมดังกล่าวจึงมีจำนวนเงินไม่ถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานจะต้องรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดตามแบบรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด (แบบ ปง. ๑-๐๑) แต่อย่างใด

อนึ่ง หากการทำธุรกรรมดังกล่าวเป็นกรณีที่สหกรณ์ฯ โอนเงินเข้าบัญชีสมาชิกสหกรณ์ฯ ที่เปิดไว้กับธนาคารพาณิชย์ในฐานะที่สหกรณ์ฯ เป็นลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ ย่อมเป็นกรณีที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงาน ปง. นอกจากนี้ การจ่ายเงินกู้ให้สมาชิกสหกรณ์ฯ โดยผ่านการจ่ายเป็นเช็คย่อมเป็นธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานการทำธุรกรรมตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๑ (๔) ธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่ทำกับสถาบันการเงิน ดังนั้น กรณีนี้สหกรณ์ฯ จึงไม่ต้องรายงานธุรกรรมดังกล่าวต่อสำนักงาน ปง.

ลงชื่อ พลตำรวจตรี ปรีชา เจริญสหายานนท์

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ธันวาคม ๒๕๖๑

(๑) ธุรกรรมตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๑) มีจำนวนเงินสดตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป เว้นแต่ธุรกรรมที่เป็นการโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงธุรกรรมที่เกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ตาม (๒) ด้วย ให้รายงานเมื่อมีจำนวนเงินสดตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป

(๒) ธุรกรรมตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง (๒) มีมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป เว้นแต่ธุรกรรมที่เกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ที่เป็นการโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้รายงานเมื่อมีมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่เจ็ดแสนบาทขึ้นไป